

Regională
Hunedoara-Deva

NUMĂRUL 1024

ALBINA

ANUL 70
SERIA II
10 AUGUST 1967
8 PAGINI
25 BANI

Revistă săptăminală a Așezămintelor culturale

VARA NOASTRĂ

Această recoltă de aur, deplină —
Această piine rotundă ca țara,
Am scos-o cu pluguri și brațe-n lumină
Să ne inunde inima, vara.

Cît au rîvîit la ea cei căzuți
Veacuri și veacuri arînd, secerînd !
Cît au alergat după ea pe osul tălpii desculț
Cei ce-o visară cu ochiul flămînd !

Acum, o-mbrățișăm în fiecare snop bronzat
Ca pe-un copil plimbînd-o pe combine ;
Și-o vînturăm cu frenezie-n palme... Ce înalt
Răsună-n noi foșnirile de boabe pline !

Din ele se va ospăta și fratele
Ce ară munții în adînc, ori coace-oțel ;
Și-or fi mai gustoase vinul, bucatele —
Simțînd pămîntul țării cum respiră-n el.

Bucură-te și tu, rumenă ca obrajii de fată
Holdă nouă ce ne întîmpini în drum !
Ești tot mai dulce, bogat revărsată
În cuptorul verii de-acum...

HARALAMBIE ȚUGUI

PÎINEA

Nu e om care să nu fie fascinat, încă din cea mai fragedă copilărie, de unul din cele mai frumoase miracole biologice ale naturii și anume de încolțirea, de creșterea și, în sfîrșit, de treierîșul grîului. Din cele mai vechi timpuri, de la plugul cu brăzdar de lemn sau de piatră, pînă la noi, la combina autopropulsată, rodnicia pămîntului a fost și nu încetează a fi simbolizată prin piine. Coaptă în fest sau în cuptoarele marilor fabrici mecanizate, frămîntată în albie sau în neostoitele malaxoare, piinea rămîne imaginea hărniciei unui popor și a bunăstării sale.

Piinea așezată pe taler lingă o solniță cu sare constituie cel mai frumos gest, străvechi românesc și omenesc, de întîmpinare a oaspeților prieteni. În multe locuri oamenii mai spun și acum, dintr-o îndelungată și delicată obișnuință, că „seamănă piine”, că pe tarlăva cutare „e piine”, că în hambar au „piine”. Piine e grîul abia răsărit și des ca peria peste al cărui covor verde cade cocul alb al omătului. Piine e grîul cînd dă în pîrg și combina intră vara în lanul de piine. „Avem pită albă”, obișnuiește să spună președintele cooperativei agricole de producție din Biled atunci cînd, intrînd în lan, încearcă cu degetele dacă boabele s-au copt. Luni de zile, din toamnă pînă-n vară, milioane de oameni, toți cei ce lucrează cu hărnicie în agricultură, simpli țărani cooperatori sau agronomi, urmăresc buletinele meteorologice cu atenția plină de gravitate și răspundere a unor navigatori porniți în largul oceanelor, făcîndu-i fericiți sau posomorîndu-i, umplîndu-i de speranță sau de grijă. Nimeni și niciodată nu trece nepăsător pe lingă o tarla de grîu. Poetul o compară cu o mare galbănă de aur. Tractoristul își evocă zilele lui de arșiți și lapovițe petrecute la volan. Agronomul se mai gîndește o dată la lădițele cu probe de germinație. Morarul își și simte pleoapele pline de colbul făinii. Brutarul simte aroma pîinii din grîu nou și toți se bucură deopotrivă de rod-

nicia binecuvîntată a pămîntului, de hărnicia țărănilor cooperatori și a mecanizatorilor, de știința și asiridia agronomilor. În astfel de momente nu sînt uitați nici constructorii tractoarelor, plugurilor și combinelor, nici minierii, nici oțelarii, nici muncitorii combinatelor de îngrășăminte chimice. Hărnicia unită a unui popor întreg se simte astfel solidară în dobîndirea unor recolte cît mai bogate.

Vorbînd la întîlnirea cu activul de partid din regiunea București, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus: „Prevederile cincinalului pentru anul agricol 1966 au fost depășite cu peste 7 la sută, iar anul acesta, deși prevederile au fost majorate, după felul în care se prezintă culturile pînă acum și după aprecierile făcute de specialiști, se pare că ele vor fi nu numai îndeplinite, ci chiar depășite. Se poate spune cu siguranță că producția de grîu va fi în orice caz mai mare decît cea prevăzută în plan pe anul acesta”.

La aceste cuvinte m-am gîndit în momentul cînd, vizitînd de curînd întreprinderea agricolă de stat Dorobanțu, din Dobrogea, am aflat că de pe cele peste 10 mii de hectare ale întreprinderii s-au recoltat în medie în loc de 2500 kg cît fusese planificat, 3050 kg de grîu la hectar. Se pare că recordul repurtat de puternica noastră agricultură socialistă anul trecut la recolta de grîu este doborît de recolta culeasă în vara aceasta. Milioanele de țărani cooperatori, entuziasmul corp de ingineri agronomi, ca și toți specialiștii care lucrează în agricultură, mecanizatorii, toți la un loc au meritul acestei recolte frumoase, cu toții merită lauda și recunoștința noastră.

Piinea făurită de ei este o piine de aur, este una din marile valori materiale pe care an de an, sporîndu-și priceperea, știința și hărnicia, poporul și-o dăruie sieși cu același frumos și străvechi gest de bucurie împlinită.

PETRU VINTILĂ

Povestirea

AVALANȘA

de Șerban NEDELICU (pag. 4-5)

din comorile artei populare

Furcă de tors

CE FAC

INTELECTUALII SATULUI?

Comitetul regional pentru cultură și artă Dobrogea a organizat în ultima vreme anchete sociale (termenul e poate pretentios, dar exprimă bunele noastre intenții) în unele sate și orașe ale regiunii, pentru a sonda opinia cetățenilor în legătură cu ceea ce reușesc să le pună la dispoziție căminele și casele de cultură, pentru a vedea dacă activitățile acestora răspund nevoilor reale de informare și destindere ale tot mai exigenților lor beneficiari.

La întrebările cuprinse în formularele noastre au răspuns sute de oameni de cele mai felurite vârste, bărbați și femei,

nul Negru Vodă), 10 dintre cele 150 de răspunsuri primite sînt de la intelectualii satului, mai precis: 8 de la cadre didactice, unul de la medicul uman, și unul, comun, de la cei doi ingineri ai cooperativei agricole, sot și soție.

Cu excepția directorului școlii — învățător dintr-o generație mai veche, priceput și pasionat animator al vieții artistice — ceilalți profesori sau învățători n-au reușit să ne spună prea multe despre viața culturală a satului în care trăiesc și muncesc. Aceasta, din mai multe cauze: fie pentru că drumul dintre școală și gară, în cazul navetiștilor, nu trece și pe la cămin, fie pentru că pur și simplu nu-i interesează ce se întîmplă acolo, fie pentru că n-au fost solicitați, reverențios dar insistent, de către cei în măsură și datori să o facă.

Cîteva exemple se impun. O învățătoare de 22 de ani, absolventă a Școlii pedagogice Constanța, scrie: „Cred că ar fi bine să existe și la căminul cultural un televizor pentru vizionarea în colectiv a unor spectacole...” Televizor există de mulți ani la căminul cultural din Chirnogeni, încă de pe cînd subiectul anchetat, adică tovarășa învățătoare, era pe băncile școlii pedagogice pregătindu-se să dea lumină ațit viitorilor ei elevi, cit și părinților acestora.

După ce subliniază categoric faptul că „activitate la cămin nu există, ca să pot spune ce mi-a plăcut și ce nu mi-a plăcut”, o profesoară suplinitoare (19 ani) declară: „Ciclul de conferințe agrozootehnice a

fost ținut de tov. profesor de naturale, folosind în special membrilor cooperatori”.

Să vedem acum ce spune „tov. profesor de naturale” — de fapt profesoară de științele naturii-agricultură, 22 de ani, absolventă a Facultății de științe naturale de la Institutul pedagogic Constanța, care „a ținut” ciclul de conferințe agrozootehnice se desfășoară și în comuna noastră. În orice caz, în activitatea mea ar fi foarte bine venit”.

Pe cine să credem, căci mai sînt și alte păreri: „Ca inginer, am ținut toate conferințele din ciclul. Conferințele sînt necesare și utile” (ing. zootehnist, 32 ani).

Păreră directorului școlii este alta. El arată că ciclul de conferințe agrozootehnice nu are rost, dovadă că la aceste conferințe „nici nu sînt participanți”.

Medicul uman din sat are însă o opinie mai... interesantă: „Conferințele agrozootehnice m-ar interesa să fie ținute cu mai mulți oameni, deoarece așa pot să particip și eu la efectuarea educației sanitare a populației prin cursurile sanitare de masă”. Se pare că la Chirnogeni se militează astfel pentru o mixtură agrozootehnică-sanitară de masă, care să mulțumească pe toată lumea.

Am redat cîteva din părerile unor intelectuali din Chirnogeni, oameni care sînt unanimi în criticarea vehementă, vecină cu fîntuirea la stîlpul infamiei a directorului de cămin, un tînar de 19 ani, care între terminarea

liceului și admiterea în facultate a ținut, cu sprijinul Comitetului raional pentru cultură și artă, să aibă o slujbă de sezon. Aceiași oameni însă nu s-au gîndit că de fapt aprecieri ca: „activitatea căminului este săracă”, „este foarte redusă”, „cam sporadică”, „n-am nici o părere”, „aproape inexistentă”, „destul de slab și în salturi”, „formală” — îi privește în mod deosebit și pe ei, cei chemați să asigure conținutul și formele cele mai viabile vieții spirituale a satului. Ce așteaptă cooperatorii agricoli de la ei? Să spicim din formulare cîteva cerințe: „Tov. profesoară de limba română aș dori să ne vorbească despre foloasele pe care le avem dacă citim cît mai multe cărți”. „Doresc ca tov. doctor din comună să ne vorbească despre îngrijirea sănătății. Tov. profesoară de chimie să ne facă diferite experiențe”. „Vreau să ascult sfatul medicului...” „Să știu ce să fac cînd m-oi îmbolnăvi”...

Satul Chirnogeni dispune azi de un adevărat palat al culturii, bine dotat, de o bibliotecă bogată, de un cinematograful. Ce-ar mai trebui? Cadrele didactice, inginerii, medicul — inteligența calificată a satului — să considere mai mult decît pînă acum acest loc de lumină drept loc de afirmare a competenței, lor necontestate, a spiritului lor, de inițiativă, să contribuie mai din plin la învierea vieții cultural-artistice.

DUMITRU STRUNGARIU
Inspector al Comitetului regional pentru cultură și artă Dobrogea

ingineri și țărani, medici și profesori, activiști culturali — unii mai pe larg, alții mult prea concis, unii și-au spus pe șleau nemulțumirile, alții mai pe ocolite, foarte, foarte mulți au făcut interesante propuneri de viitor.

În legătură cu propunerile, ne așteptăm ca multe dintre ele și mai cu seamă dintre cele de fond să vină din partea aceluia stat major al inteligenței pe care-l alcătuiesc intelectualii satului: profesorii, inginerii, medicii. Într-o măsură așteptările noastre foarte firești au fost confirmate, însă n-au lipsit nici surprizele.

În comuna Chirnogeni (raio-

UNDE „CÎNTU-I PASIUNE MARE”

Cor din Rupea

Sonor... dublu

La Lunca Bradului, raionul Toplița, spectatori vin duminică la film cu vată în urechi. Vin așa nu pentru că în sală ar fi curent ci pentru a-și feri timpanul de solicitările la care sînt expuși. Căci duminică la cinematograful din comună, oamenii trebuie să suporte nu numai sonorul filmului ci și „sonorul” grupului electrogen așezat chiar în holul de lângă sala unde rulează filmul. Sînt tare supărați spectatorii că sînt nevoiți să vizioneze filmele în bubuiturile motorului, e tare necăjit și operatorul, dar ce să-i faci. Așa-i duminică la cinematograful din Lunca Bradului. Nu lucrează uzina, nu e curent, trebuie folosit motorul!

S-ar putea rezolva destul de simplu această

problemă pentru a feri oamenii de vacarm, pentru a le asigura, în această zi cînd vin atîția oameni la film, condiții bune, civilizate, de vizionare. Soluția a fost găsită mai de mult Mijloacele necesare au și fost puse la îndemîna comunei cu un an în urmă. Încă din anul trecut, s-au asigurat, de către raion, fonduri pentru amenajarea unei cabine care să adăpostească grupul electrogen. Dar lucrarea nu s-a făcut, hani s-au pierdut iar motorul „cîntă” și azi în holul cinematografului.

Președintele școlii, zice-se, a avut alte treburi, nu s-a putut ocupa și de această problemă. În comună se construiește o școală nouă, se fac și alte lucrări editare. Dar nici cinema-

tograful nu-i de neglijat mai ales într-o localitate unde oamenilor le place atît de mult filmul...

La Lunca Bradului, în fiecare duminică, la o oră fixă, în cabina cinematografului, un om controlează cu mîgălă aparatul de proiecție dar parcă-i vine greu să dea drumul la film. E Gheorghe Onica, operatorul, fratele lui Ion Onica, președintele școlii. Așteaptă și el împreună cu atîția săteni ca președintele să-și găsească timp să se ocupe de cinematograful ca și duminică, cînd vine multă lume la film să se vizioneze în condiții bune spectacolul așa cum se întîmplă în celelalte zile ale săptămîinii.

I. RADU

Era în preajma centenarului George Coșbuc. Mă aflam în satul natal al poetului, la repetiția generală a spectacolului care urma să aibă loc peste cîteva zile cu ocazia împlinirii a o sută de ani de la nașterea bardului. Pe scenă, în aer liber, cîntau sute de coriști, săteni din Feldru și Rebrîșoara, din Singiorz-Băi și Maieru, din Ilva-Mare și din alte așezări născădene. Ascultam, alături de un grup de țărani, cîntecul Mama pe cunoscutele versuri de George Coșbuc care, acolo în satul de naștere al poetului, suna deosebit de impresionant. Ascultam cu mult interes și discuția sătenilor despre corurile care se aflau pe scenă. Aflasem atunci că formația din Maieru a repetat cu cîteva zile înainte pînă la miezul nopții ca să iasă cit mai bine cîntecul, că cea din Feldru repetă de la o vreme seară de seară. Un bătrîn din Chiuza care asculta cum se mîndrește oamenii cu formațiile lor spuse doar atît: „Cîntu-i pasiune mare pe tot plaiul născădean”. De cuvintele aceluia bătrîn mi-am adus aminte acum la reîntîlnirea cu corurile născădene.

În satele de pe Valea Sălcuței, de la poalele munților Rodnei, cîntecul are o veche tradiție și oamenii vin la cor cu mare plăcere.

În cele 24 de comune ale raionului își desfășoară activitatea, de mulți ani, 20 de coruri mari pe patru voci, formații în care cîntă și își dezvoltă aptitudinile muzicale aproape 2000 de săteni. Pe meleagurile născădene nu s-au destrămat coruri cum s-a întîmplat, în ultima vreme, în multe locuri unde asemenea formații s-au transformat în grupuri vocale.

Și totuși dezvoltarea mișcării corale din raionul Năsăud, menținerea ei, pe o linie mereu ascendentă din punct de vedere artistic, nu se explică numai prin dragostea oamenilor pentru această activitate. Pasiunea pentru cîntec a sătenilor se conjugă aici cu grija permanentă pentru stabilitatea corurilor, a creșterii măiestriei lor interpretative. Secretarul comitetului raional pentru cultură și artă, I. Anuță și directorul casei de cultură Pop Cornel, ambii buni dirijori și cunoscători ai muzicii corale, se preocupă cu însuflețire de aceste formații. Peste tot în raion, în fruntea formațiilor se află dirijori cu o bună pregătire muzicală, capabili să asigure nivelul artistic cerut de exigențele mereu crescînde ale coriștilor și ale auditoriului. Cei mai mulți dirijori sînt fie profesori de muzică, fie cadre didactice care au terminat cursurile de dirijat ale Școlii populare de artă. La Maieru, corul este condus de profesoara de muzică Cornelia Singeorzan. Cu cîteva ani în urmă, era învățătoare și oarecum începătoare în arta dirijatului.

Cerințele impuse de formație și de săteni, dragostea ei pentru muzică, pentru formația pe care o conducea au determinat-o să se înscrie și să termine cursurile secției de pedagogie și de dirijat a Conservatorului din Cluj.

În raionul Năsăud există un obicei bun care are efecte stimulative pentru creșterea nivelului artistic și al măiestriei interpretative a corurilor. Comitetul raional pentru cultură și artă împreună cu casa de cultură invită periodic specialiști din Cluj să audieze formațiile corale. În ultima vreme au fost audiate și ajutate de către compozitorul Tudor Jarda corurile din Feldru, Leșul-Ilvei și Maieru, iar de către Celestin Cherebeteu cele ale casei de cultură și din satul Liviu Rebreanu. Cîtuțile purtate cu coriștii și dirijorii după asemenea întîlniri contribuie nu numai la îmbunătățirea interpretării și a repertoriului, ci au și o influență morală asupra întregii formații. Coriștii vîd importanța care se acordă activității lor, că de munca lor se ocupă specialiști de seamă și acest lucru constituie pentru ei un puternic imbold.

Specialiștii la rîndul lor vin cu plăcere să lucreze cu corurile din raion. Ei apreciază disciplina și seriozitatea care domnesc la repetiții, au cuvinte de laudă despre strădaniile coriștilor de a învăța și interpreta cit mai bine cîntecul, slujind astfel cu multă dăruire arta și răspîndirea frumosului.

Îmbogățirea continuă a repertoriului este un indiciu al maturității, al posibilităților artistice ale oricărei formații corale, o condiție hotărîtoare a propășirii și dezvoltării ei. Un cor care prezintă vreme îndelungată aceleași cîntece ajunge neapărat la rutină și șabonizare în interpretare, plictisește deopotrivă pe cîntăreți și pe auditoriu.

În repertoriul celor 20 de coruri din raionul Năsăud, alături de valoroasele cîntece de masă mai vechi, întîlnim și bucăți noi, apărute recent, ca Partidu-i soare tînar de Fl. Comișel, Patrie, pămînt eliberat de Gh. Bazavan, Țară bogată-n frumusețe de R. Paladi ș. a. Corurile au, de asemenea, în repertoriul lor multe prelucrări de folclorul local, cîntece născădene ca Nunta Țărănească prelucrare de Tudor Jarda.

În raionul Năsăud mișcarea corală are o veche tradiție. Cele 20 de formații care își desfășoară în prezent activitatea sînt toate coruri stabile cu o vechime de cîteva ani. Aici nu se nasc formații în ajunul concursurilor ca apoi după consumarea întrecerilor să se destrame.

Pe meleagurile născădene „cîntu-i pasiune mare”.

R. IARAI

În cadrul dezvoltării continue a economiei noastre naționale se dezvoltă și industria textilă, chemată să aprovizioneze populația cu țesături, tricotaje și confecții. Cît de mult s-a dezvoltat industria noastră textilă în anii de după război o arată faptul că în 1966 s-a realizat, în numai 6 săptămîni, o producție egală cu cea din întreg anul 1938 (an cu producție de vîrf în vechea economie). Este rezultatul firesc al politicii de industrializare socialistă dusă de partid și guvern, urmarea construirii de noi întreprinderi și a dezvoltării celor preluate la naționalizare. În trecut, între-

felor cît și asupra veniturilor furnizorilor. Numai în anul 1966, de pildă, veniturile producătorilor de lînă puteau fi cu aproximativ 70 milioane lei mai mari, dacă aceștia livrau lînuri cu un conținut mai redus de impurități și marcate cu substanțe lavabile. Veniturile furnizorilor de gogoși de mătase, fuior de in, cînepă puteau fi de asemenea sporite dacă procentul de calitate a l era mai mare. Condiții pentru aceasta există pre-tutindeni.

Oamenii muncii de la sate știu că materiile prime pe care le furnizează industriei textile se întorc către ei sub formă de produse (stofe, pinzeturi, im-

și transpunîndu-le apoi pe țesături, confecții și tricotaje. Încă în acest an vor apare țesături imprimate, fețe de masă, cuverturi cu desene inspirate din bogatul nostru folclor. În luna februarie s-au prezentat la București, într-o expoziție, produsele textile realizate de creatorii care au folosit în creațiile lor motive ale minunatei noastre arte naționale. Aceste produse vor lua atît drumul magazinelor din orașe, cît și al celor din rețeaua de desfacere a cooperației de consum.

INDUSTRIA TEXTILĂ ÎN VIITOR

Planul cincinal pe perioada 1966—1970, mareș program de înflorire multilaterală a României, prevede în continuare sporirea producției industriei textile. Față de anul 1959, în anul 1970 industria textilă va produce de 3 ori mai multe țesături (de bumbac, lînă, în mătase), și de peste patru ori mai multe tricotaje, asigurînd astfel o mai bună aprovizionare a populației cu asemenea produse.

Pentru a crea condițiile necesare acestui spor important de producție, partidul și guvernul nostru alocă pentru dezvoltarea industriei ușoare (din care face parte și industria textilă) fonduri importante de investiții. Astfel, în perioada 1966—1970, s-a prevăzut pentru industria ușoară alocarea unor fonduri de investiții de 2,8 ori mai mari decît cele alocate în cei cinci ani anteriori. Din aceste fonduri se vor construi 42 de obiective noi și se vor dezvolta o serie de întreprinderi existente. Dintre obiectivele mai importante ce se vor realiza în perioada 1966—1970 în industria textilă amintim: Filatura pentru fire de fibre chimice și de bumbac de la Oltenița cu o capacitate de 3600 tone fire cardate și 3800 tone fire pieptănate

INDUSTRIA NOASTRĂ TEXTILĂ

prinderile de industrie ușoară erau în majoritatea cazurilor ateliere cu cîte 10 războaie de țesut în țesătorii, sau cîteva mașini de cusut în atelierele de „confecții”. În prezent în această industrie s-au organizat întreprinderi moderne cum ar fi spre exemplu Fabrica de confecții și tricotaje București (una din cele mai mari fabrici de acest gen din Sud-Estul Europei, cu circa 14.000 de salariați), Uzinele textile „Moldova” din Botoșani, Întreprinderea „Dacia” București, cu o capacitate de finisare de 50 milioane m. p. țesături de bumbac anual, precum și multe altele, construite sau dezvoltate în anii de după cel de al doilea război mondial.

Totodată s-a lărgit gama de produse livrate comerțului și cooperației de consum și s-a îmbunătățit calitatea produselor. Au fost livrate țesături pentru impermeabile și cămăși din bumbac în amestec cu fibre poliesterice, confecții din țesături și tricoturi, noi modele de confecții. Folosirea materiilor prime sintetice a permis realizarea unor țesături cu calitate îmbunătățite constînd în rezistență mărită la uzură, grad de șifonabilitate mai redus și aspect mai atrăgător.

SATUL, SURSĂ DE MATERII PRIME

Un rol important în dezvoltarea industriei ușoare îl are baza de materie primă existentă în țară, sporirea producției industriei ușoare fiind strîns legată de creșterea producției și îmbunătățirea calității materiilor prime livrate industriei de către unitățile agricole de stat și cooperativele agricole de producție. Satul, acest mare producător, livrează industriei textile lînă, in, cînepă, gogoși de mătase și alte materii prime în cantități din ce în ce mai mari. Astfel, cantitățile de lînă fină și semifină livrate anul trecut industriei ușoare de către unitățile agricole au fost de cîteva ori mai mari decît în 1960. Într-o măsură și mai mare a sporit în ultimii ani producția de in, cînepă și gogoși de mătase. Merită să fie subliniată și preocuparea pentru îmbunătățirea continuă a calității materiilor prime livrate. Astfel, cantitatea lînurilor de calitate pentru producerea de țesături superioare a sporit de la 10—15 la sută în anul 1958, la circa 35 la sută în anul 1966. A sporit și producția gogoșilor de mătase de calitate I și a fuiorului de in și de cînepă de calitate superioară.

Trebuie să arătăm totuși că în privința calității mai există destule rezerve. Se mai întimplă bunăoară ca lînă să fie predată cu scame și alte impurități vegetale datorate întreținerii și adăpostirii necorespunzătoare a oilor. De asemenea, în multe locuri se mai face însemnarea oilor cu smoală, păcură și alte substanțe care nu ies la spălat. Aceste neglijențe au, după cum e și firesc, efecte negative atît asupra calității sto-

Aspect de la Fabrica de textile SOMEȘUL din Cluj

primeuri, confecții, tricotaje etc.). Fiecare ar trebui să știe că materia primă cu cît este de mai bună calitate, cu atît și produsul finit poate fi mai bun, mai rezistent, mai frumos.

CERINȚELE CRESCINDE ALE SATULUI CONTEMPORAN

Datele statistice atestă că în anul 1966, în satele noastre s-au desfășurat produse în valoare de circa 18 miliarde lei (de peste patru ori mai mult ca în anul 1950). Din această sumă, 50 la sută reprezintă valoarea produselor textile și de încălțăminte.

Creatorii și lucrătorii din industria textilă constată la consumatorii de la sate o cerere accentuată de produse superioare, cu un grad de prelucrare și finisare tot mai înalt. Imbrăcămintea în satul de astăzi se apropie tot mai mult de cea de la oraș. Aceasta nu înseamnă că elementele tradiționale ale portului sînt date uitării. Creatorii fabricilor de textile studiază comorile folclorului nostru, preluînd motivele naționale

anual; Întreprinderea integrată pentru ață de cusut din Odorhei, cu o capacitate de 2.000 tone ață pe an; Întreprinderea integrată pentru țesături groase de cînepă din Negrești, cu o capacitate de 10 milioane mp. țesături pe an; Întreprinderea integrată de țesături de lînă, fibre artificiale și sintetice din Pitești, cu o capacitate de 10 milioane m. p. țesături; o țesătorie de mătase la Iași; o țesătorie de bumbac la Giurgiu; o fabrică de confecții la Craiova și multe altele.

Trebuie subliniat faptul că foarte multe mașini necesare atît noilor fabrici ale industriei ușoare cît și dezvoltării celor existente sînt livrate de industria noastră constructoare de mașini, care produce războaie de țesut automate, carde, mașini de răsucit fire și multe alte mașini și utilaje. De asemenea, industria chimică asigură industriei textile materii prime tot mai multe și variate cu însușiri calitative superioare.

Măsurile de sporire a capacităților de producție în industria textilă necesită și dezvoltarea producției de materii prime naturale, iar satul socialist este chemat să realizeze acest obiectiv în interesul industriei și al producătorilor de la sate.

Ing. ION MOLDOVAN
Director adjunct în Ministerul
Industriei Ușoare
MIHAELA ALEXANDRU

ÎNSEMNĂRI

Din regiunea Argeș

PIINE CALDĂ LA CUCA,

Din motive „pedoclimatice” la Cuca de cînd lumea nu se cultivă griu. Și tot de cînd lumea se mîncă mai mult mămăligă. E și o zicală veche care consfințea o realitate de loc îmbucurătoare: „La Cuca, unde-î mămăliga cît nuca”... Acum au școală cu etaj, asfalt pe drumuri, și o mare distilerie de fuică (prune sint berechet). Ultima piesă din salbă este brutăria pe care au ridicat-o de curînd, 700 de saci cu făină intră zilnic în malaxoare. Cînd se deschid cuptoarele se umple tot satul de mirosnă de piine caldă.

SOLUȚIA

Insfirșit, numeroșii posesori de aragaze din satele aflate în raza orașului Pitești nu vor mai fi siliți să bată drumurile (uneori chiar 20—25 de kilometri) pentru încărcarea buteliilor. Răspunzînd dorinței cetățenilor, ștful popular al orașului a căutat și găsit soluția, încheind cu Competrool un contract, prin care s-au stabilit ziua și numărul de butelii necesare fiecărui sat. Pe baza graștului de necesități, Competrool trimite buteliile în satele respective la punctele anume indicate.

E CHIAR ATÎT DE GREU?

Cei 150 de salariați ai balastierii Golești, aflată în Vadul Argeșului la 10 km de Pitești, au și ei o dorință și anume să se înființeze un chioșc alimentar în cadrul unității. Și dorința aceasta o cunoaște și U.R.C.C. Pitești de vreo 6 luni de zile. A trecut primăvara, trece vara și oamenii se întrebă, pe bună dreptate, cîte anotimpuri vor mai trece pînă vor avea și ei de unde să-și cumpere cele necesare?

PE „ASTA” CUM O REZOLVAȚI?

Prin caracterul său de largă organizație de masă, ștful popular vine cel mai mult în contact cu cetățenii. Datoria de a-i asculta atent și a le rezolva tot așa cererile, nu-i de ieri, de azi. Dar la Cosești-Argeș lucrurile stau altfel. Sesizările și reclamațiile sătenilor sînt înregistrate anapoda și tot așa soluționate.

Comisia de împăciuire de pe lîngă șfat, înaintea căreia s-au înfățișat 49 de cazuri, a împăcat 12, trimițînd restul la tribunal. E mai comod așa.

Cu un astfel de stil de lucru noi nu ne putem „împăca”.

...Drept pentru care vă înaintăm prezenta reclamație în speranța că...

POATE TOTUȘI...

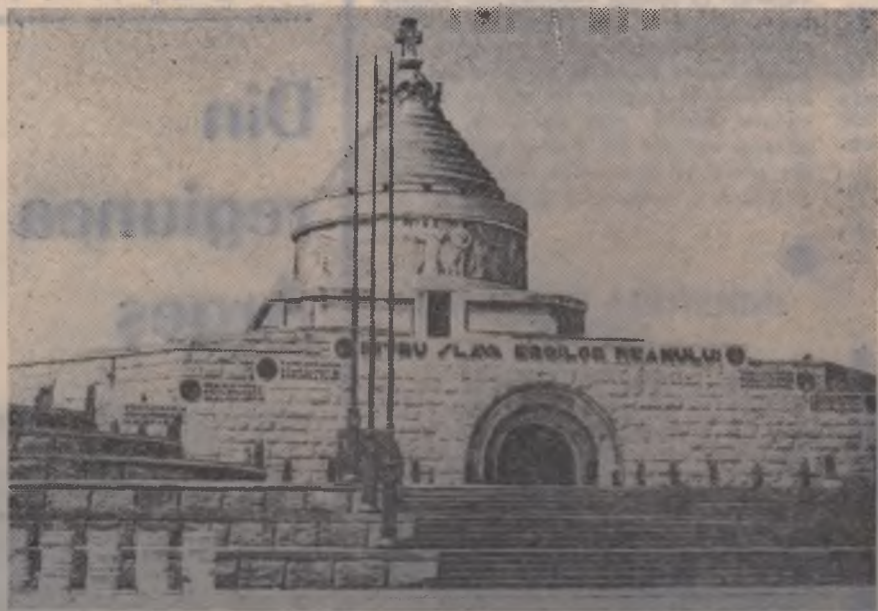
„Locuim în comuna Băbana și muncim la întreprinderile din raza orașului Pitești. Sîntem vreo trei sute și nu avem altă dorință decît a fi punctuali la lucru. Pentru aceasta ne-ar fi de mare folos dacă D.R.T.A. Argeș ar prelunge linia autobuzelor — traseu Slătioarele — pînă jos la Moară. E vorba doar de 2—3 kilometri”.

Iată o cerere spusă și scrisă de nenumărate ori doar s-or îndura tovarășii de la D.R.T.A. să le-o satisfacă. Pînă acum însă nici un rezultat. Poate se vor îndura de aici înainte. „De unde nu, spun petiționarii, sîntem hotărîți să mergem în corpore la București”.

Tovarăși de la D.R.T.A. Argeș, păcat de timpul și cheltuielile oamenilor. Poate găsiți totuși o soluție.

GHEORGHE CRUCEANĂ
corespondent

Mausoleul de la Mărășești

PE-AICEA NU SE TRECE

În primul război mondial, trupele germane au încercat să forțeze pasul Oituz pentru prima dată între 28 septembrie și 14 octombrie 1916. Trei divizii atacatoare s-au lovit acolo de rezistența unei singure divizii române. Aceasta era comandată de generalul Eremia Grigorescu, care lansase lozincă Pe-aicea nu se trece. Cu tot raportul de forțe defavorabil apărătorilor — unu contra trei — Oituzul nu a cedat. Divizia a XV-a a generalului Eremia Grigorescu a fost supranumită „de fier”.

Și iată că în anul următor (24 iulie — 21 august 1917), pe frontul de la Mărășești, cele 12 divizii germane de sub comanda faimosului mareșal von Mackensen s-au lovit de aceeași lozincă — Pe-aicea nu se trece. Torentului prusac hotărât să străpungă frontul și să ocupe Moldova, i s-au opus 5 divizii române, comandate la început de generalul Constantin Cristescu iar de la 13 august de generalul Eremia Grigorescu, supranumit Eroul de la Mărășești.

Românii s-au văzut din nou de două ori și ceva mai puțini decît vrăjmașul. În spatele lor se afla însă ultima palmă de țară care trebuia să reziste.

A urmat crîncena bătălie, cea mai mare de pe frontul românesc, prin durată, proporții și intensitate, defășurată paralel cu a treia și ultima bătălie de la Oituz (26 iulie — 21 august 1917) unde 3 divizii române au batut calea a 5 divizii germane.

Bătrînii de astăzi își amintesc că apele Sușiței și Oituzului erau atunci roșii de sînge și că prin ripe treceau peste morți ca peste buștenii din pădure. Pierderile noastre au fost de 21 450 oameni la Mărășești și de 14 000 la Oituz. Ale germanilor au fost și mai mari, unele divizii inamice pierzînd peste jumătate din efectiv.

★

Sînt 50 de ani de atunci, urmele tranșelor și ale gropilor de obuze nu se mai cunosc, cîmpurile care s-au cutremurat de uralele luptătorilor plecați la contractat dorm sub lanuri bogate iar pe ripele care treceau dintr-o mină într-alta prin teribile lupte corp la corp crește în voie luminărica cea sveltă ca stefnicul și galbenă ca flacăra. Mărturie a înclășării de acum o jumătate de veac au rămas mausoleele de pe Valea Sușiței, de la Mărășești, Mărășii și Soveja. Aici, în cripte de piatră și marmură, odihnesc eroii din vara lui 1917.

Mărășești. Trepte străjuite de tunuri duc la impresionanta construcție circulară ce adăpostește, în cripte dispuse octogonal, osemintele a peste 8 000 de eroi. Construcția este dominată de o cupolă, la exterior cu basoreliefuli ale sculptorilor Corneliu Medrea și Ion Jalea, iar la interior cu fresce evocînd neînfricarea celor care s-au jertfit pentru apărarea țării. În centrul mausoleului, se află mormîntul generalului Eremia Grigorescu, decedat în 1919. Pe lespedea de marmură stă scris: „Aici se odihnesc soldații eroi alături de generalul lor”.

Fiecare nume de pe criptele laterale este al unor viteji care au luptat intr-adevăr pînă la ultima picătură de sînge:

— Căpitan Grigore Ignat, comandantul unei companii de mitraliere, cel din urmă apărător al cotei 100 din pădurea Răzoare;

— Căpitan Constantin Văgănescu, locotenent colonel Artur Virtejanu și locotenent Gabriel Pruncu, căzuți în apărarea gărilor Mărășești;

— Caporal Constantin Mușat, rămas fără brațul stîng, repartizat din nou pe front, la cererea lui, în serviciul de grenadier, răpus de o rafală de mitralieră;

— Eroina Maria Ion Zaharia, în etate de 12 ani, lovită în piept de cînd transmitea artileriștilor români mișcările trupelor inamice.

Mausoleul are și un muzeu. Sutele de fotografii autentice, făcute în linia întâi și în spitalele de campanie, ordinele de zi ale Marelui Cartier General, documente privind samavolniciile ocupanților, întregesc un film ce indeamnă la fierbinte recunoștință față de puzerea de sacrificiu a apărătorilor acestui pămînt.

Mărăștii-ul adăpostește în cripte cel mai mare număr de eroi: peste 18 mii. Mausoleul este format dintr-o construcție exterioară și din catacombe. Osemintele ostașilor necunoscuți pot fi văzute prin niște vitralii.

Afară, mausoleul este străjuit de două grupuri statuare, cel din dreapta înfățișînd familia bătrînului țăran Simion Popescu, care, ciștigînd încrederea nemților, culegea informații cu caracter militar de mare însemnătate pentru a le transmite apoi, cu prețul vieții sale, trupelor române.

La mausoleul din Soveja sînt înmuțați 3 150 de eroi, dintre care 2 200 necunoscuți. Osemintele acestora sînt stivuite într-o mare criptă subterană. Au fost adunate cu pioșenie de pe loate înălțimile din împrejurimi, culminînd cu Zboina Verde și Zboina Neagră. Prin aceste locuri, și anume la Muncelu, a murit străpunsă de gloanțele unei mitraliere Ecaterina Teodoroiu.

Chipul inteligent și suav al eroinei de la Jiu ne privește din fotografiile muzeului. A murit într-un crîncen contractat. Avea gradul de sublocotenent și purta pe piept „Virtutea militară”. Soldații au răzbutat-o îndîrjit. Tot acolo, în aceeași seară, germanii l-au pierdut pe generalul von Wenninger, comandant de corp de armată.

O altă fotografie ni-i înfățișează, dezlănțuți, pe soldații neuitatului regiment „32 Mircea” care au sărit la contractat în cămăși și și-au croit drum cu paturile armelor, producînd panică pînă în comandamentul german.

Scriitorul Alexandru Vlahuță și compozitorul George Enescu ne sînt înfățișați și ei, pe front, în mijlocul ostașilor. Poate că în acele clipe le vorbeau despre rănile țării, despre nevoia de a învinge cu orice preț.

Eroii de la Mărășești și Oituz au săvirșit fapte de arme de o bravură excepțională, despre care istoria vorbește cu respect.

N. CULCEA

S-a întîmplat de mult, în primul război mondial.

Ninsese două zile și două nopți. Peste sat se lăsase un ger cumplit. Munții erau împovărați de omăt. Farcaș Ion-Ionaș, un băietan de vreo patrusprezece ani, trebăluia prin ogradă. Era orfan. Tată-său căzuse pe frontul din Galitia, iar mamă-sa fusese ucisă de un obuz. Cînd și cînd, ochii lui tulburi căutau departe. Se auzeau bubuituri de tun; răpăiau aprig niște mitraliere. Se vor da iarăși lupte în satul lui? Dacă îl vor omorî și pe el?

Farcaș Ion știa bine că trupele armatei române se aflau în satele vecine: Stîna oilor, Vîltoarea, Cristian, Băița... Fusesse și în Buciumeni o companie de pușcași, dar cu o săptămîină în urmă se retrăsese și casa lor rămăsese în țara nimănu.

Farcaș își amintea cu drag de ostașii români. Se împrietenise la toartă cu ei Nenea Radu, un sergent înalt și voinic, care îi dăduse să mînce de la cazan; Stancu, caporalul, îl învățase să demonteze și să monteze mitraliera; iar căpitanul Ilie Mareș, care-și făcuse culcuș în podul casei lor, de unde privea cu binoculul, îi povestise că-n viața civilă este învățător. Ilie Mareș semăna cu Lazăr Pop, fostul învățător al lui Ionaș, arestat de jandarmi, fiindcă îi învățase pe elevi să cînte: **Deșteaptă-te române...**

Cîntecul acesta îl cînta și căpitanul Ilie Mareș, iar nenea Radu îi făgăduise băiatului că la sfîrșitul războiului, îl va înfia și-l va lua cu el, într-un sat de pe marginea Dînrării, unde se aflau numai cîmpii întinse. Ionaș se gîndea, adesea, la promisiunea sergentului. N-ar fi vrut să plece din satul lui, unde mama dormea somnul de veci și unde-i pusese tatălui o cruce! Dar tare ar fi vrut să vadă România și cîmpiile acelea ca-n basme.

Ionaș Farcaș tresări. În marginea pădurii de brazi apărură un soldat, apoi încă unul și încă trei. Veneau spre el, cu puștile în mîini, gata parcă să tragă. Farcaș își dădu seama că erau nemți și inima i se făcu mică.

La poartă sosi întîi un ofițer înalt, cu mustața galbenă ca borangicul, răsucită la virfuri.

— Wi heis du? întrebă el.

Ionaș ridică din umeri, semn că n-a înțeles.

— Hogi hiviak? repetă întrebarea ofițerului german.

— ...Farcaș Ianoș, răspunse curajos băiatul.

— Aa... Maghiar, maghiar?

— Igen, igen, minți Ianoș.

— Unde e tata?

— A murit pe front.
— Și mama?
— A murit și ea.
— Cu cine stai aici?
— Cu bunica.
— Soldații români nu sînt în casa voastră? mai întrebă ofițerul.

— Au fost și-au plecat.
— Unde s-au dus?
— În jos, spre Oituz!

Ofițerul german făcu un semn soldaților care scotociră prin toate odăile, prin pod și prin gară. Căutără și în beci și nu găsiră nimic. Comandanțul intră după aceea în casă. Un soldat se viri în poiată, prinse cîteva găini și le reteză gîtul. Le jumuli și le fripse. Intră apoi în cămară și luă toată slămina care mai era într-un cui. Ionaș încercă o împotrîvire, dar neamțul îl privi aspru și îndreptă pistolul spre el.

Tremurînd de teamă și de minie, băiatul se retrase într-un ungher. Își strîngea pumnii și se uita cum nemții mincau găinile fripte și slămina. Ce i-ar fi impușcat el, dacă ar fi avut o armă!...

După vreo două ore, ostașii se echipară. Sătui, se pregăteau de plecare. Ofițerul îl întrebă pe Farcaș:

— Știi drumul către Vîltoarea?

— Il știu. Mergeți întîi la Stîna, apoi la Cristian.

— Nu pe acolo... Prin pădure...

Ochii lui Farcaș Ion clipiră.

Inima i se strînse. La Vîltoare erau nenea Radu și căpitanul Mareș. Mergînd prin pădure, pe cărare, patrula nemțească putea să iasă tocmai dincolo de Vîltoare, în spatele lor. Nu, nu. El n-o să-i ajute pe nemți... Vru să răspundă că nu cunoaște cărarea, dar înainte de a deschide gura, îi veni în minte că de nu merge el, nemții vor lua pe alții.

— Cunosc și cărarea.

Porniră. Drumul era greu, alunecos. Încălțat cu cîpici băiatul pășea în fruntea coloanei. După el, venea un soldat; apoi ofițerul și ceilalți. Pe albul zăpezii, păreau niște umbre întunecate. Gerul se întetise. Zăpada prinsese pe deasupra o coajă groasă. Pe unde călca Farcaș, aproape că nu rămînea urmă. Nemții înotau greoi, scufundîndu-și cizmele în omăt.

Băiatul întorcea din cînd în cînd capul. Se gîndi să-i ducă pe alte cărări, pînă la ziuă. Așa îi va scăpa pe români și se va răzbuna pe nemți. Trecură printr-un defileu îngust, ajunseră la o răspîntie, unde se găsea o troiță. Băiatul se opri. De acolo porneau două drumuri. Unul ducea de-a dreptul la Stîna. Celălalt oco-

Au pornit voioși la drum!

ALBAN S.A

în virf de munte, prin păși și ajungea la Viltoare. Să-i rățăcească pe nemți? Să-i ducă la Stina?... Să-i arde, or cădea sigur în capul românesc... Cuprins de bănuială, ofițerul se uită în sus:

— Dacă nu ne duci la Viltoare, împușcă!

— Cum, vă duc!

— Din nou. Urcară pe stâncă golașă. Sosiră în vârful cel mai înalt, de unde se începea să coboare.

— Tremura. Ce era de fapt? Cum să-i păcălească pe nemți?

— Spre răsărit, bătea un vânt rece. Și era aprig pe la mijloc. Ofițerul puse o mină răutățoasă.

— Mai avem mult, Ionaș? Trei kilometri.

— Merseră încă o bucată de drum. Sosiră la altă troiță.

— Și, cărarea se îngusta iar. De o parte, peretele drept și munte golaș; de alta, o pastie neagră ca o gură de foc!

— Jos de tot, la mare adâncime, se zvîrcoleau ape

teea aceea, nemții ar fi siliți acum să întirzie pînă vor face altă...

— Căută cu ochii prin întuneric și abia își stăpîni un oftat. Puntea era la locul ei și nemții vor ajunge neapărat la Viltoare. Nemții conduși de el îi vor prinde pe nenea Radu și pe toți ceilalți... Pe domnul căpitan Mareș! Dacă nici aici nu-i va opri, nu-i va mai opri nicăieri!

— Se uită în sus. Peretele unei stînci era acoperit de zăpadă și sta gata, gata să cadă. Băiatul făcu semn nemților să stea locului. Dădu ofițerului o fringhie.

— Aici e mai greu de trecut. Legați-vă unul de altul să nu vă prăvăliți în prăpastie. Eu mă duc la punte să o încerc.

— Încearc-o, dar umbli mai repede...

— Farcaș trecu puntea și se uită în vale, spre satul Viltoare. Totul era inecat în întuneric. Între el și nemți era o punte așternută deasupra abisului. S-ar fi putut mistui ușor în noapte... Dar nemții

Ofițerul îi spuse să nu mai strige! El nu-i luă-n seamă și chiui din nou. Totul însă rămase în neclintire. Băiatul strigă încă odată, mai tare! Fluieră, făcînd aerul să vibreze puternic. Nu se clinti nimic, nici de data aceasta.

— „Cum să-i opresc pe nemți? Cum?”

— Cuprins de o aprigă deznădejde, băiatul strigă din nou. — Taci! scriși ofițerul german.

— Îndreptă pistolul spre el și descărca toate gloanțele. Zgomotul împușcăturii se înălță în văzduh și, în aceeași clipă, cu un uruit asurzitor, muntele de zăpadă se prăbuși pe cărare.

— Au trecut zilele și săptămînile. S-au scurs și lunile și a venit primăvara. Zăpezile au prins să se prefacă-n șuvoaie. Apele au năvălit în văioage. Pe costise au înflorit ghiocelii și albastrelele. Și-au arătat moțul și diditeii. A dat colțul verde al ierbii și copacii au înmugurit. Ramurile țepoase ale gherghinilor erau ninse de floare. Numai în cheile Viltorii,

desen de Nică PETRE

— înghețau niciodată! Să-i zvîrliți acolo Ionaș și cei care mergeau după el... La o cotitură se năvăli un nou. Ionaș știa că se uită de metri de aci la trecătoare strîmtă, două stînci. Într-un clipă trece o punte, sub care se deschidea un abis. Dacă năvăli ar fi zvîrliți pun-

— ar nimeri, de aici, și fără călăuză. Iar nenea Radu și căpitanul Mareș...

— Se uită la peretele îmbrăcat de nea. De multe ori o trîntiseră ei altădată, jucîndu-se de-a „vînătorii și avalanșa”! Duse mîinile pîlnie la gură și trase un chiot. Îi răspunse ecoul:

— Uaa, uaaa, uu aaa!

— la puntea scurtă, grămezile de omăt au rămas aproape întregi. Abia tirziu, în iunie, cînd cireșele s-au pîrguit, au putut trece pe-acolo trei cioabăne. Pe cărare, au găsit cinci leșuri în uniforme germane legate, unul de altul, cu o fringhie. Ceva mai departe, trupul lui Ionaș ciuruit de gloanțe...

ZIUA PRESEI

— Lucrătorii pe tărîmul publicisticii, milioanele de cititori ai slovelor ziarelor și revistelor, de abonați ai radioului și televiziunii, neobosiții colaboratori și corespondenți sărbătorești, în fiecare an, la 15 august, ZIUA PRESEI ROMĂNEȘTI Continuatoarea a tradițiilor presei și publicisticii progresiste românești, presa comunistă din țara noastră a parcurs un drum glorios slujind cu fidelitate cauza partidului, lupta pentru eliberare națională și socială a patriei, pentru făurirea orînduirii socialiste. Un drum cu adevărat eroic, de la zădărnicele, tipărite și răspîndite în condiții de cruntă teroare, cu prețul libertății și uneori al vieții, pînă la presa zilelor noastre, tipărită și difuzată în peste un miliard de exemplare.

— Presa noastră, călăuzită de învățătura partidului, constituie un factor activ în viața politică, economică, socială, ideologică a țării românești. Ea duce, în masele largi de cititori, cuvîntul partidului, mobilizează milioanele de muncitori, țărani și intelectuali în dezvoltarea continuă a patriei noastre, în traducerea în viață a mărețelor sarcini politice, economice, culturale și științifice trasate de partidul nostru. Fiind o tribună a experienței înaintate, promotor activ a tot ceea ce este nou și avansat, presa găzduiește în coloanele sale largi schimburi de opinii în toate domeniile de activitate, antreținînd numeroși colaboratori, cititori și corespondenți în dezbaterile problemelor economice, științifice, sociale și culturale, precum și alte probleme de interes obștesc.

— Militînd pentru continua înflorire a învățămîntului, științei, literaturii și artei, pentru triumful normelor eticii comuniste în relațiile dintre oameni, presa contribuie zi de zi la făurirea profilului omului nou, înzestrat cu un larg orizont politic și cultural, model de corectitudine, principialitate și conduită morală în întreaga sa activitate și în viața personală.

— Milioanele de cititori cer lucrătorilor din presă competență, înaltă răspundere partinică, principialitate, o cunoaștere profundă a vieții spre a putea reflecta munca entuziastă a poporului român pentru înflorirea neîncetată a patriei noastre socialiste. Împlinirii acestor sarcini își consacră toată pricepera și puterea sa de muncă ziaristul comunist.

Talente populare

— voci egale, bunăoară cel de femeie din comuna Ditrău, o formație realizată prin hărnicia cunoșcutului învățător Petreș Ignat, care ajungînd la frumoasa vîrstă de 62 de ani, a predat ștafeta de dirijor chiar pe scena acestui concurs, după interpretarea primei lucrări muzicale, fiului său Petreș Lajos, tînr absolvent de conservator și tot atît de talentat dirijor ca și tatăl său.

— Spectacolul a prilejuit și o trecere în revistă a numeroase instrumente populare în prezentare solistică sau în grup, așa cum au dovedit-o formația de fluterași a cîminului cultural din Dumbrava-Toplița și cea de țitere și fluiere a cîminului cultural din Ciurman-raionul Gheorghieni.

— Numeroase echipe de dansuri populare românești și maghiare au stîrnit aplauzele publicului spectator. S-au distins dansatorii din Monor-Reghin cu o formație de aproape 100 de membri, aducînd cu ei coloritul frumosașelor costume populare naționale asemănător cîmpurilor de flori. O formație robustă, caracterizată prin virtuozitatea dansatorilor de diferite vîrste, de la copilul de școală și pînă la cei mai vîrstnici oameni din sat, realizînd un spectacol coregrafic valoros.

— De mare succes s-au bucurat formațiile de dansuri ale cîminelor culturale din Căpîlna și din Fîlea-Toplița, Vărsag-Odorhei (în care bătrînul dansator Trifon Șandor în vîrstă de 87 ani juca alături de cei 8 fii și 14 nepoți ai săi), Chimiltenic și altele.

— Scena a devenit aproape necăpătoare la apariția ansamblurilor folclorice sătești. Cel din Ocna de Jos și de Sus, raionul Odorhei, a prezentat vechiul obicei popular Intîmplări la carnaval. Partea I a spectacolului a fost încheiată de căsute ansamblul folcloric din Rușii Munții-Toplița, ce a adus în scenă într-o formă nouă tradiționalul obicei Împletitul cununei la sece-riș.

— Această manifestare artistică a prilejuit și de data aceasta o mare demonstrație a vitalității și comorilor de neprefuit ale folclorului nostru, dragostea poporului pentru cîntec și dans prin care își manifestă mereu optimismul și încrederea în viață și în vremurile înnoitoare pe care le trăim.

N. NISTOR
Director al Casei Centrale
a creației populare

— De curînd, în regiunea Mureș-Autonomă Maghiară s-a încheiat faza regională a celui de al VIII-lea concurs. Acest eveniment cultural a prilejuit realizarea unui spectacol regional reprezentativ susținut de formațiile clasate pe locurile fruntașe la această fază. Mii și mii de locuitori ai orașului Tg. Mureș și din împrejurimi au asistat la grandioasa manifestare a celor peste 1400 artiști amatori, soli de seamă ai valoroaselor și variatelor comori de veche tradiție ale artei populare de pe văile Mureșului, Gurghiului, Tirnavelor, de la izvoarele Oltului și pînă pe Cîmpia Transilvaniei.

— Gama acestei manifestări a fost deosebit de cuprinzătoare atît ca varietate de genuri de formații cît și ca repertoriu și stil de interpretare. Alături de unele formații mai vechi, ca de pildă corul cîminului cultural din Ceuș-Tîrnăveni — care își va sărbători în această toamnă 130 de ani de activitate — au fost prezente în spectacol și alte coruri mai nou înființate, cum ar fi cel al cîminului cultural din Grebeniș-Luduș, alcătuit din peste 100 de țărani cooperatori. Au participat și coruri de

CIT DE MARE E UNIVERSUL?

de
MATEI ALEXESCU
Directorul Observatorului Astronomic
Popular din București

Oricine face cunoștință cu cifrele care arată depărtările corpurilor cerești față de Pământ ajunge să se întrebe la un moment dat: pînă unde găsim astfel de corpuri? Unde e „marginea” Universului?

Datorită cercetărilor astronomice moderne, putem astăzi să dăm răspunsuri la astfel de întrebări. Dar pînă la a face acest lucru, să ne oprim puțin asupra felului în care se măsoară distanțele astronomice. Pentru că este mai mult decît evident că, ehiar dacă a fost trimise rachete pînă la unele astre — Luna, planetele Venus și Marte — adică am putut măsura distanțele de la Pământ ale acestor astre prin duratele de zbor ale rachetelor respective, nu

aceasta este metoda folosită de astronomi pentru a măsura distanțele în Univers. Astfel că, să vedem cum:

MĂSURĂM DEPĂRTĂRILE

Doi vînători ochesc deodată același iepure. Dacă între ei e o oarecare depărtare, direcțiile de ochire, împreună cu linia ce îi unește, formează un triunghi, în care depărtarea dintre vînători poate fi măsurată, ca și unghiul dintre liniile lor de ochire. Astfel, prin calcule simple, poate fi găsită distanța de la vînători la iepure.

În astronomie, pentru corpurile cerești mai apropiate, se procedează la fel. Doi astronomi vizează astrul așezăți la o depărtare de cîteva mii de kilometri unul de altul. Ei calculează apoi triunghiul uriaș în virful căruia se găsește astrul și îi găsește prin calcul înălțimea — adică tocmai depărtarea dintre Pământ și astrul respectiv.

O altă metodă se bazează pe cunoașterea — pe bază de observații — a strălucirii reale și a celei vizibile de aici, a astrilor și sistemelor astrale. Combinînd aceste elemente, pot fi găsite distanțele astrilor foarte îndepărtați, cum sînt îngrămădirile de stele, sau sistemele stelare asemănătoare Căii Laptelui, numite galaxii. Și vom atrage atenția cititorilor, că totdeauna sînt mai multe metode prin care se verifică cifrele găsite; astfel căpătăm siguranța rezultatelor obținute.

După această introducere în metode, să spunem cîte ceva despre rezultate. Vom înțeli cifre mari; ele sînt caracteristice astronomiei, în care milioanele și miliardele sînt tot atît de obișnuite, ca centimetrii sau metrii în viața curentă.

SISTEMUL SOLAR...

Cea mai mică distanță pînă la un astru este de 384 400 km; aceasta este

depărtarea ce ne separă de Lună — singurul satelit natural al Pămîntului. O rachetă o străbate cam în 3 zile, iar lumina, cu 300 000 km pe secundă, o parcurge în 1,28 secunde.

Soarele este cu mult mai departe, deoarece lumina face de la el pînă aici, 8 minute și 18 secunde; depărtarea lui este de 149 670 000 km. Și tot de la Soare pînă la ultima planetă cunoscută ce se rotește în jurul său — Pluton — distanța este de aproape 6 miliarde de kilometri. Lumina străbate această depărtare cam în 5 ore și 34 de minute, mereu cu 300 000 km pe secundă.

...ȘI STELELE

Dacă pentru Soare sau planete vorbim de timpuri, de minute sau cel mult de ore în care lumina străbate depărtările, pentru stele aceste timpuri se măsoară în ani. De aceea, vorbim de ani-lumină: anul lumină este tocmai depărtarea străbătută de lumină în timp de un an: ea este de 9 460 miliarde de kilometri.

Cea mai apropiată stea se află la peste 40 000 de milioane de kilometri, adică la 4 ani și 4 luni lumină. Alte stele se găsesc la zeci, sute și chiar mii de ani lumină. De pildă, cunoscuta Stea Polară se află la 440 de ani lumină, iar steaua principală din constelația Lebăda (sau Crucea Nordului), se află la peste 650 de ani lumină. Să mai spunem și că stelele ce formează pețele lăptoase ale Căii Laptelui se află la depărtări de 1 000—30 000 de ani lumină: nu am ajuns încă la presupusa margine a Universului, ci numai la o margine a sistemului nostru stelar — Galaxia noastră.

ȘI ACUM, LA NESFÎRȘIT...

Avem telescoape gigantice, cu diametre de peste 5 metri. Cu aju-

torul lor au putut fi observate sisteme stelare situate la depărtări de peste 5 miliarde de ani lumină, ce se mișcă prin spațiu cu viteze de zeci de mii de kilometri pe secundă. La asemenea depărtări, numai placa fotografică, expusă zeci de ore, mai poate arăta niște imagini palide ale unor uriașe îngrămădiri formate din miliarde și miliarde de stele...

Aici este de remarcat un lucru. Orișit de departe ne-am avîntat în Univers, nu am întîlnit decît stele și sisteme de stele — așa numitele galaxii — fără a mai vorbi de alte formații astrale. Dar nicăieri nu am întîlnit măcar un semn cit de mic, despre vreo margine a Universului, ceva care să pună capăt acestei nesfîrșite serii de lumi astrale. Oare unde este?

În urmă cu mii de ani, oamenii credeau că stelele sînt fixate pe bolta de cristal a cerului. Astronomia modernă ne dezvăluie o realitate obiectivă și totuși diferită: o lume mărețată a stelelor, planetelor și norilor de pulberi și gaze, într-o continuă mișcare și transformare. Și pe baza observațiilor strîns se de-a lungul anilor, a teoriilor matematice și a fenomenelor cercetate, astăzi putem afirma cu toată tăria: marele Univers, totalitatea spațiului nu are margine — el este nesfîrșit. Materia, sub formă de astri, sub formă de lumină, căldură sau diferite alte aspecte, se găsește peste tot.

Vor trece ani și vom dispune de posibilități tot mai mari de observație în adîncurile Universului. Dar nu vom înțeli vreo margine ci, dimpotrivă, vom descoperi noi și noi astri, supuși legilor bine cunoscute, ca o dovadă vie a justității descoperirilor noastre de pînă acum.

Consumul de MEDICAMENTE

„EPOCA DE AUR” A TERAPEUTICII

UN LABIRINT DE PRODUSE FARMACEUTICE

CUM SE „NASC” LEACURILE ÎMPOTRIVA BOLILOR

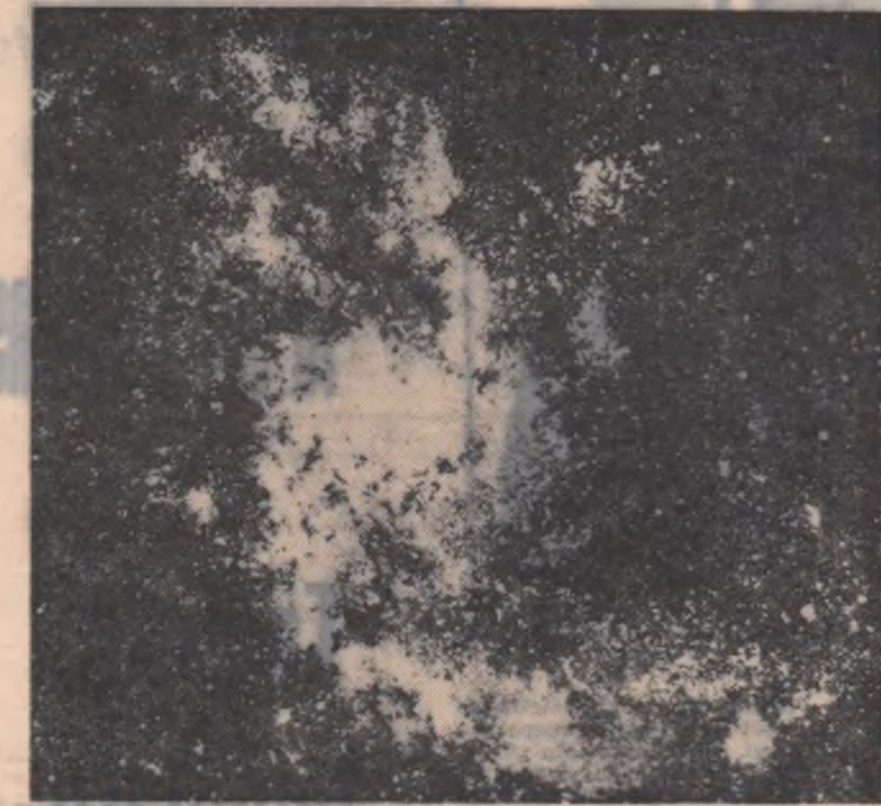
Tratamentul medical cunoaște în prezent o adevărată „epocă de aur”; nîcînd medicina n-a dispus de un arsenal mai bogat în medicamente ca în zilele noastre. După ultimele statistici internaționale sînt cunoscute astăzi în industria farmaceutică peste 700 000 de produse medicamentoase. Un labirint în care e ușor să te pierzi...

În țara noastră, datorită dezvoltării continue a rețelei sanitare și a industriei farmaceutice, medicamentele au ajuns la îndemîna tuturor.

Din otravă... medicament

Ridicarea nivelului sanitar al populației este astfel o consecință și a dezvoltării permanente a industriei noastre de medicamente, care fabrică în prezent peste 1 000 de produse, din care 450 au la bază procedee noi de preparare elaborate sau îmbunătățite la Institutul de cercetări chimice și farmaceutice din Capitală. Cum se fabrică aceste medicamente? Cu toată gama lor variată, există cîteva procedee principale de elaborare a produselor farmaceutice. Marele medic al Renașterii care a trăit și pe meleagurile Transilvaniei, Paracelsus, spunea încă acum 400 de ani: «Toate substanțele sînt otrăvitoare; numai doza face ca o substanță să vindece sau să „otrăvească”». Într-adevăr, numeroase medicamente de o mare utilitate practică sînt extrase din rădăcină, tulpină, sau frunzele unor plante, care consumate ca atare sînt dăunătoare.

Astfel, din ciuperca secarei, care da-

Una din miliardele de lumi existente în Univers: Galaxia spirală din constelația Triunghiului aflată la o depărtare de Pământ de aproximativ 2 milioane de ani-lumină.

torită victimelor pe care le făcea a înspăimîntat antichitatea și evul mediu, s-a obținut un medicament prețios ca ERGOMETUL indicat în hemoragii. Tot așa din mărăgună, plantă cu proprietăți toxice, se extrage BELADONA, substanță ce intră în compoziția a numeroase medicamente ca FOLADON, FOBENAC, BERGONAL cu efect bun împotriva durerii.

La concurență cu natura

Dar nu toate medicamentele se găsesc în natură, sau dacă se găsește extragerea lor este foarte costisitoare. De aceea a fost necesară imitarea „secretului de fabricație” în laborator. Celebra vitamină B 12 antianemică era extrasă la început cu un randament foarte slab, din ficatul animalelor ierbivore. Dintr-o tonă de ficat se puteau obține abia... 25—30 miligrame de vitamină B 12. În prezent ea se fabrică pe cale artificială ca și alte vitamine C, B₁ D a căror extragere din produsele naturale ar fi foarte costisitoare.

Alte medicamente au fost „inventate” în întregime în laborator prin procedee de sinteză artificială. Astfel este cazul medicamentelor cu acțiune antiinfecțioasă ca sulfamidele (Sulfatazol, Neozazol etc.), al medicamentelor antialergice (Romergan) al diferitelor medica-

mente antinevralgice (piramidon, aspirină etc.) sau al substanțelor calmante ale sistemului nervos din care industria noastră farmaceutică prepară numeroase sortimente: Napoton, Clordelazin, Meprobat și multe altele.

O serie de medicamente a fost obținută pentru prima oară la noi în țară, cum sînt cele cu acțiune în anumite forme de cancer (preparate citostatice) sau a fost îmbunătățită astfel incît produsul românesc este superior celui străin. Noul antibiotic Moldamin, de pildă, fabricat de industria noastră este superior celui străin Extenciline.

În domeniul antibioticelor, cercetătorii noștri depun o muncă intensă pentru descoperirea unor substanțe cit mai active. Este destul să arătăm că pentru izolarea Teramicinei au fost examinate 100 000 de probe de pămînt în care se găsește microorganismele producătoare ale acestui antibiotic.

Fabricarea medicamentelor este o muncă serioasă și stăruitoare, profundă și perseverentă, avînd în centrul atenției sănătatea omului, atribut esențial al vieții, viața însăși!

Dr. E. ROȘIANU

NOUȚĂȚI ȘTIINȚIFICE

Cît 3 milioane de sori

După încercări numeroase, doi astronomi americani din California au reușit să observe centrul Galaxiei noastre, folosind în acest scop telescoape optice și detectoare la infraroșu. Centrul Galaxiei a apărut sub forma unui nucleu strălucitor. Energia pe care o emite acest centru este echivalentă cu aceea a trei milioane de sori de felul celui care luminează planeta noastră.

O nouă fibră sintetică

Colaboratorii institutelor de cercetări științifice în domeniul chimiei și textilelor din R.S. Cehoslovacă au obținut o nouă fibră poliesterică, ce a fost denumită velana. Din noua fibră pot fi produse fire, fibre artificiale scurte, ață, textile, ambalaje, articole de izolat și piele artificială. Aceasta este prima fibră poliesterică ce se folosește la fabricarea tricotelajelor.

Medicina la distanță

La spitalul Purpan din Toulouse (Franța) s-a pus la punct un aparat electronic care permite „vizualizarea” pînă la o distanță de 60 de km a datelor fiziologice esențiale ale unui rînit sau bolnav. Sistemul va fi de o importanță deosebită pentru diagnosticul rapid al leziunilor suferite în urma unui accident de circulație. El constă dintr-un aparat emițător complex, plasat într-o ambulanță, aparat care poate transmite, pe loc, la un spital date medicale culese asupra accidentatului.

Prin legătură permanentă radio, serviciile de urgență pot să transmită diagnosticul lor și să dirijeze, de la distanță, îngrijirile ce trebuie date bolnavului. Pacientul este astfel urmărit pe tot drumul pînă la spital. La Toulouse se apreciază că în cîteva luni se vor putea pune la punct 20 de ambulanțe cu un astfel de echipament electronic.

„Bună ziua, căciulă“

Ironia și sarcasmul acestei zicale sînt îndreptate împotriva celor care nu știu să spună „bună ziua“. Poporul nu iartă nici îngîmfarea, nici prostia. El le ridiculizează, le satirizează, le biciuiește cu asprime, în ciuda sufletului său larg, îngăduitor. De ospitalitatea românească s-a dus vestea peste mări și țări. Ea este o însușire înăscută, o virtute moștenită din străbuni. Incepe de regulă cu răspunsul la binețe, continuă cu cedarea scaunului pentru odihnă persoanei mai în vîrstă sau de sex feminin, cu cinstirea unui pahărel de rubiniu și sfîrșește cu urarea: să umblați sănătoși și să mai poftiți pe la noi! Marii noștri scriitori Creangă, Sadoveanu ș.a. au numai cuvinte de prețuire pentru oamenii simpli din popor, plini de bunăcuviință și de bun simț, în vreme ce Anton Pann dojenește sever pe cei lipsiți de omenie și pe vicioși. Căci din omenie, din acel fond sufletesc de blîndețe, de altruism și de respect s-a născut și bogăția salutarilor și răspunsurilor la binețe. „Bună (să-ți fie) ziua“, este în același timp un salut și o urare, ca și bună seara etc. Frumos și plăcut obicei! Minunat prilej de a intra în vorbă cu necunoscuți, cu vecini, cu amici.

Dovada bunului simț, a prieteniei, a nobletei sufletesti. Bună ocazie de a arăta respect celor mai în vîrstă, educatorilor, omului de pe stradă. La sate, răspunsul la „bună ziua“ se mai poate auzi încă sub forma: „Să trăiești, ne-poate!“ sau sub forma recunoștinței exprimată scurt: „Mulțumim dumneavoastră!“

CUM NE PURTĂM

Ce plăcut este să constatăm că în sinul poporului român bunul simț și ospitalitatea se împletesc și se confundă cu legile nescrise ale omeniei și se păstrează prin tradiție. Mie și azi îmi răsună în minte cuvintele mamei care-mi zicea în graiul ei ori de cîte ori plecam de acasă: „Fii cu simțire, spune bună ziua, vorbește cu curaj și nu trece ca „mutul“ pe lingă oameni!“ Erau sfaturi rupte dintr-o inimă de

mamă care-și dorea — ca toate mamele din lume — un fecior dezghețat. I-am urmat sfatul și n-a fost rău de loc.

În zilele noastre, observăm însă că o parte din tinerii care „scapă“ de școală uită această elementară îndatorire de politețe și respect față de cei mai în vîrstă și uneori chiar față de învățătorii lor. Cîtă decepție pentru un dascăl care își vede fostul elev ocolindu-l și prefăcîndu-se că nu-l observă!

Și iarăși, urită și de condamnat este purtarea unor oameni care nu răspund la salut. Nici la salutul elevilor de școală, care pe tonuri variate spun „bună ziua“. Învățînd bunăcuviință, respectul, omenia, o dată cu știința de carte.

cea din Cringeni-Drăgănești Olt. Ținem să adăugăm că, din păcate, lipsa de bunăcuviință a unora nu se mărginește la a nu da „bună ziua“ celor mai vîrstnici sau a nu răspunde celor care i-au salutat. Lipsă de bună creștere și de bun simț dovedește și cel care intră cu capul acoperit în sala căminului cultural, vorbește tare, fumează sau sparge semințe în timpul spectacolului, se adresează grosolan fetelor pe stradă sau bea mai mult decît trebuie și face scandal, se ia la bătaie, săvîrșește și alte fapte grave. Asemenea proaste obiceiuri îl pun pe făptaș într-o lumină urită. Desigur, colectivitatea are îndatorirea să-l ajute să se îndrepte. Nu putem trece nepăsători pe lingă cei care sfidează și incalcă bunăcuviința. În fiecare sat, căminul cultural poate face mult pentru educarea tinerilor în spiritul comportării civilizate, demne, pătrunse de omenie și bun simț. Tema „cum ne purtăm“ poate fi dezbătută în conferințe, în simpozion, la Joile tineretului, îi poate inspira pe textierii brigăzii artistice de agitație în realizarea unor programe de efect.

Despre felul cum căminul din comuna dv. se ocupă de acest lucru, vă rugăm, stimați cititori, să ne scrieți pe larg, spunîndu-vă astfel cuvîntul în cadrul anchetei noastre „Cum ne purtăm“, pe care o inaugurăm cu acest număr.

Tineri, salutați și răspundeți la salut! În felul acesta, duceți mai departe nu numai o tradiție și o virtute de aur a poporului nostru, ci dovediți totodată buna creștere și educație aleasă. Altfel, riscați să vă fie salutată... căciula!

Prof. GHEORGHE OANCEA

NOTA REDACȚIEI

Publicînd aceste rînduri adresate tineretului de către profesorul Gh. Oan-

Agenda agricolă

Măsurile luate recent, menite să înlăture neajunsurile semnalate și să îmbunătățească aprovizionarea populației cu legume și fructe au fost primite cu vie satisfacție atît de producători cît și de consumatori. Efectele acestor măsuri sînt de altfel grăitoare atît în privința recoltării, sortării legumelor cît și în transportarea, depozitarea și desfacerea produselor.

Dar pentru îmbunătățirea în continuare a aprovizionării piețelor cu legume și zarzavaturi se cere o întreținere corespunzătoare a acestora, pentru ca, așa cum spune președintele C.A.P. din Moacăș, regiunea Brașov, „fiecare kilogram de legume să fie proaspăt și de cea mai bună calitate“. Rezultate bune s-au obținut în cooperativele agricole din raioanele Rîmnicu Sărat, Buzău și Mizil din regiunea Ploiești ca și în alte raioane din țară. Din păcate nu peste tot se acordă atenția cuvenită lucrărilor de întreținere, recoltării și transportării legumelor conform angajamentelor con-

tractuale. În regiunea Hunedoara, spre exemplu cooperativele agricole Romos, Vinerea, Aurel Vlaicu, Turdaș etc. sînt mult întîrziate cu recoltatul și predarea legumelor. Conducerea acestor cooperative ca și ale altora aflate în aceeași situație ar trebui să înțeleagă necesitatea urgentării acestor lucrări, condiție esențială pentru realizarea integrală a planului prevăzut.

Strînsul griului și secarei s-a intensificat și în zonele mai reci ale țării. În raionul Rădăuți spre exemplu, în numai cîteva zile s-au recoltat sute de hectare. Dar tot în acest raion, treerișul a rămas mult în urmă. La Milișăuți, Vicovul de Sus și alte comune slaba organizare a transportului snopilor la arîi face ca batozele să nu poată lucra cu întreaga lor capacitate. Pînă în zilele trecute din peste 100 de batoze numai jumătate funcționau.

Inceputul acestei luni i-a găsit pe oamenii muncii din raionul Agnita, regiunea Brașov, cu griul nestrîns de pe vreo 5 000 de hectare. După ritmul în care se desfășoară secerișul în ultimele zile, s-ar părea că în acest raion se va recolta și peste trei săptămîni. Dacă ținem seama însă de forța de muncă, de tractoarele și combinele existente, recoltatul ar putea fi terminat în cîteva zile. Aceasta cu condiția ca toată lumea să pună umărul.

Concediul dumneavoastră de odihnă poate fi și mai plăcut încercîndu-vă șansa la LOZ IN PLIC. Printre cei care s-au convins în ultimul timp de acest lucru se găsesc muncitorul Pavel Cojocaru de la uzina de tablă din Galați, aflat în concediu la Govora și ajutorul de miner Costică Stereș din regiunea Bacău, aflat în concediu la Palanca. Jucînd la loz în plic ei au avut bucuria de a obține fiecare lozul cel mare de cîte 20 000 lei. Firește, după încasarea premiilor de cîte 20 000 lei, concediul a devenit și mai plăcut.

La loz în plic puteți obține cîștiguri în bani de cîte 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei și altele, precum și cîștiguri în autoturisme de diferite mărci și capacități, Renault 10 Major, Moskvici 408, Wartburg 312/1, Fiat 850, Wartburg Lux, Trabant 601 — precum și diferite obiecte ca: televizoare, aparate radio ș.a. Autoturismele și celelalte premii în bani sau obiecte se eliberează imediat la prezentarea lozului.

Oriunde vă aflați, jucați la LOZ IN PLIC.

Consumatori:

În plin sezon, magazinele universale și specializate ale cooperativelelor de consum vă oferă — pînă la 19 august — un bogat sortiment de articole de vară cu prețuri reduse între 20—35%:

- Imprimeuri și fanteziuri modă din bumbac fire fine
- Imprimeuri din mătase artificială, relon și mixte
- Tricotaje fire sintetice scămășate
- Unele costumașe și sacouri din bumbac pentru copii
- Șorturi, chiloți baie
- Rochii, fuste, bluze, compleuri plaje pentru femei
- Pălării paie, sacoșe p.v.c.
- Sandale fețe p.v.c. și piei bovine presate
- Pantofi talpă duroflex pentru copii etc.

Deci! Vizitați magazinele cooperației de consum de unde vă puteți procura articolele dorite.

INTREPRINDEREA „6 MARTIE“

TIMIȘOARA

Cal. Circumvoluțiunii 6—8, execută:

- schele metalice pentru fațadă;
- scule și dispozitive de mică mecanizare pentru construcții ca: grinzi metalice extensibile, popi metalici cu extensie continuă, aparate de ridicat și tractat de 1,5 t., roabe de pneuri de diferite dimensiuni etc.;
- mașini și utilaje pentru construcții ca: benzi transportoare, macarale portal etc.;
- radianți cu raze infraroșii cu gaze, folosiți în sectorul industrial.

Reînnoiți-vă

abonamentele

la revista ALBINA

CONSTRUCȚII CU EXPLICAȚII

Întreprinderea de gospodărie rațională din Bistrița care are printre alte atribuții și pe aceea de a construi dispensare veterinare, unde să-și afle îngrijirea patrupedele cu sau fără coarne, ru sau nerumegătoare, cu sau fără coadă...

În schița de față vă recomandăm două din aceste construcții. Vă rugăm să nu citiți materialul cu glas tare, căci dacă-l aude vreun patruped, e în stare să ia în coarne pe constructorii întreprinderii de mai sus...

Așadar, să ne inchipuim că sintem la recepția dispensarelor veterinare din Galații Bistriței și din Șintereag. Au cuvântul beneficiarii pe care să-i însemnăm cu B :

B : Tovarăși, noi nu putem recepționa aceste dispensare. Nu sint construite conform stasului.

Răspund constructorii, pe care să-i însemnăm cu C :

C : Ce nu vă place ?
B : Dispensarele. Nici unul nici celălalt.

C : Păi n-o să locuiți dv. în ele. Dumneavoastră aveți la dispoziție spitale moderne. Ce știe vita de dispensar ! Oricît ar fi vaca de rasă, în materie de construcție, tot vacă rămîne... Și în definitiv ce-i lipsește dispensarului ?

B : Zidăria în loc să conțină var și ciment, conține pămînt galben...

C : Da, galben. Fiindcă galbenul e o culoare luminoasă, tovarăși, o culoare care calmează. Întră în dispensar vaca nervoasă și iese liniștită ! Cimentul e gri, culoarea închisă, apăsătoare ! Dacă băgam ciment, căpăta șeptelul astenie... Dar în rest construcția e trainică...

B : Priviți aici ! Dacă apăș mai tare, zidul se dărîmă.

C : Bine, tovarăși, dar aici

e dispensar, nu încercarea puterii. Și vă rugăm nu mai apăsați, pentru că se prăbușește plafonul și noi altul nu mai construim.

B : Iată ! Am apăsat și au rămas trei găuri în pereți...

C : Foarte bine. Inseamnă că ați obținut și aer condiționat. Nu vă cerem nimic în plus. Și vă rugăm să nu vă sprijiniți de pereți, că rămîn vitele fără dispensar. Dar în rest construcția e trainică...

B : Observați aici : pereții dispensarului și ai magaziiilor nu sint verticali. Au o anumită înclinare.

C : Dragi tovarăși, dar fiecare dintre noi are o anumită înclinare. Fratele meu, de pildă, are înclinare spre muzică, o soră de a mea are înclinare spre dans... de ce să nu aibă și peretele înclinarea lui ?

B : Numai că peretele are înclinarea spre pămînt...

C : Din punct de vedere științific, e absolut firesc. Centrul de gravitație al pămîntului își spune și aici cuvîntul.

B : Îmi pare rău, dar aici ne spunem noi cuvîntul... Fiindcă noi plătim, nu centrul de gravitație... Pereții trebuie să fie verticali...

C : Tovarăși, voi ați auzit de turnul din Pisa ? Tot inclinat e ! Și nimeni n-a făcut scandal la recepție...

B : Și încă ceva. Rosturile nu sint umplute cu mortar. Între ele sint goluri.

C : Și ? Or să se supere porcii și n-or să mai dea slănină ? Să nu despicăm firul în patru... Hai, semnați recepția și să batem mina...

B : Mai întii batem adresa... că s-a lucrat anapoda...

C : Tovarăși, nu ne faceți greutăți... Să ne certăm pentru un perete, pentru niște beton și pentru un rost ? Zău, n-are rost ! Fiindcă în rest, construcția e trainică...

B : Nu în rest.

C : Dar în ce ?
B : În resturi...

C : Iubiți tovarăși, nu ne puneți piedici în munca noastră, că ne băgați în spital.

B : Cred și eu, că-n dispensar vă e frică...

Texte I. AVIAN

Desene A. POCH

DREPT LA ȚINTĂ

în regiunea
CLUJ

În ciuda numeroaselor reclamații, cei șase aerosoli pentru stropitul pomilor, livrați cu defecte sfatului popular regional Cluj de către uzinele de reparații din Brașov în anul 1962, stau nereparați și astăzi.

CRONICA FILMULUI

PLECAT FĂRĂ ADRESĂ

Film de mare succes. Se reprezintă în satul Pata, comuna Boju. În rolul principal apare profesoara Bechiceanu Marta. De fapt nu apare. Dispare. Nu singură. Dispare cu cheile bibliotecii sătești. Filmul rulează în încăperea bibliotecii, cu casa închisă, cu ușa închisă, cu sala închisă. Cheia misterului se află în buzunarele profesoarei. De fapt nu e cheia misterului. E cheia bibliotecii... Nimeni nu poate lua o carte pînă nu se va scoate de pe afiș filmul „Plecat fără adresă”... Ce mai ! Ca-n filme...

C.A.P. Hereclean, raionul Zalău, a împrumutat de la Centrul Zalău un utilaj agricol, pe care din nepricepere l-a distrus :

Utilajul, cu avînt
Au prins ei să-l meșterească,
De-l băgară în pămînt.
(Poate speră să-ncoțearcă)...

Directorul căminului cultural din comuna Chinteni nu ia parte la ședințe și nici măcar la sesiunile sfatului popular care analizează munca culturală.

frământat cinci minute capetele infierbîntate și lovite de caniculă și au găsit soluția :

— Noi aprovizionarea o facem de la cooperativa de consum din comună, este ?...

— Este.

— Treceam în factură că achiziționăm ghiveci călugăresc.

— Nene Mitică, dar ghiveciul nu conține țuică, mai ales că e călugăresc... Și cu ce ne răcorim, nene ? Bem cîte un țoi de ghiveci ?

— Măi, dar tont mai ești !
— O fi, nene Mitică, dar eu ghiveci călugăresc de Cotnari încă n-am băut !

— Nici n-o să bei. Noi trecem în factură ghiveci, dar în realitate aranjăm cu cei de la cooperativa să ne dea țuică !

— Teribilă soluție, nene Mitică ! Ești tare !

— Ești mare !
— Nea Mitică, dar eu aș pofti și niște drojdioară, și niște vinișor, și o țîră de secărică... Mai ales că secărica

e pe profilul G.A.S.-ului, pe cîmp avem secară, la cantină, secărică...

— Se face ! Adaugă colo în factură și cumpărarea a 100 de cutii de conserve de pește.

— Nea Mitică, să nu fie pește de mare, că eu nu suport vin cu apă...

— Și mai treci în factură și 200 de cutii de carne în suo propriu...

— Da' să fie suc de Panciu...

— Așa ! Și ce mai avem nevoie ca alimente pentru cantină ?

— Păi am mai avea nevoie, pentru felul doi, de vinete împănate...

— Foarte bine. Adaugă în factură și 50 de cutii cu vinete împănate, că le reprofilez eu la cooperativa în vînaț alb selecționat de masă...

— Hic... gro... grozav prînz, nene...

— Prima lux... hic... cîte grade o fi avut musacaua, că mi-a ars gîtlejul ?...

TOX și TOX...

Pînă nu de mult, știam că toții, mic și mare, că merele pot fi mîncate crude, că pot fi transformate în compot, dulceață sau gem. Iată însă că de curînd, la Cooperativa agricolă de producție din Așchileu Mare, ralonul Gherla, agronomul Gheorghe Milea a descoperit o nouă rețetă pe bază de mere. El n-a preparat nici compot, nici gem, nici dulceață.

El a făcut din mere, praf. Praful pur și simplu. Dar să nu înțelegeți greșit. Să nu credeți cumva că dumnealui a preparat un praf de mere, aidoma prafului de lapte sau prafului de supă. Nu. Rețeta lui e mai simplă și vi-o împărtășesc și dumneavoastră :

Se ia o anumită cantitate din fungicidul Dibutox, se introduce în aparatul de stropit, se îndreaptă jeturile spre merii din livadă și se dă comanda : „Pe ei, fraților !”

Și cît ai zice „pește” merii sint stropiți din cap pînă în picioare cu Dibutox. În felul acesta se distruge rapid, practic și ieftin, cîți meri dorește fiecare. Agronomul Milea a dorit să distrugă științific 400 de meri, care nu vor mai arăta ca un măr, ca un păr, ca un fir de trandafir, nici azi, nici la anul și la mulți ani. Astfel că pe o întindere de două hectare de livadă, n-a mai rămas decît... mărul lui Adam, acesta aparținînd teribilului „inovator” Milea.

Bineînțeles, că din acești foști meri, nu se vor mai putea culege fructe pentru compot sau gem. Gem doar cei vino-vați... Fiindcă vor trebui să răspundă...

Și știți ce vor trebui să răspundă ? De ce au stropit merii cu Dibutox, cînd normal era să-i stropescă cu Ecatox, un fungicid anume pentru stropit merii...

De la Ecatox a ajuns la Dibutox...

Pe Milea l-a încurcat, peșme, terminația, fiindcă ambele substanțe au același sfîrșit : tox...

Pe noi însă ne doare sfîrșitul merilor...

Și asta, pentru că amintitul agronom în materie de meri, a lucrat cam în doi peri...

— Și felul întii era... hic... strasnic... un dorobanț de salată... cu untdelemn de Tîpești...

— Pitești, nu Tîpești... și felul doi pește... da' puțin... gramaj mic... 50 de crame...

— Grame...

— Las' că știu eu ce zic... Compotul de prune țî-a plăcut ?

— Plăcut, nea Timofte, dar numai sub formă de extras de prune... de Tîpești...

— Pitești, iar ai încurcat-o...

— Numai eu am încurcat-o, nene ?

— Dar... hic... dar mai cine ?

— Și cei cu... hic... cu fractura...

— Cu factura...

— Las' că vine și fractura...

— Și la felul trei ce-ai mîncat ?

— Nu știu, nene... hic... dar la felul patru aștept o tocăniță de inspecție...

— Vineee băiatu'...

EPIGRAMĂ

La căminul cultural din Măciș, comuna Deuș, activitatea lîncezește, iar lumina electrică n-a fost plătită de luni de zile :

Oamenii susțin
(Cine-o fi de vină ?)
Că acest cămin
Nu prea dă lumină...

Hocus-Focus